

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in valja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., za pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v.

UREDNIŠTVO: Koroška cesta št. 5.

Rekapitl se ne vračajo. Neznamkovana pisma se ne sprejemajo.

UPRAVNIŠTVO: Koroška cesta št. 5.

Vsprejema naročnine, inserate in reklamacije.

Za inserate se plačuje od enostopne pettivrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede opoldne. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Štev. 4.

V Mariboru, dne 26. januarja 1905.

Tečaj XXXIX.

Krvavi nemiri na Ruskem.

Zadnje nedeljo, dne 22. t. m. so bile ulice v Petrogradu krvave od človeške krvi. Nastali so srditi spopadi med ljudstvom in vojaštvom. In Rusiji sovražni časniki so zagнали po celi Evropi škodoželjen klic: „Na Ruskem je upor! Bliža se konec ruskemu carstvu!“ In vedeli so pripovedovati, da je bilo pri nedeljskih nemirih ubitih 2000 ljudi, a ranjenih okoli 5000. To število je previsoko in prosto izmišljeno. Ruska vlada javlja, da se še število, kakor samoumevno, ni dalo natanko določiti, a da so poročila tujih časnikov pretirana. Da bi bili nedeljski nemiri začetek splošnega upora na Ruskem, ta želja starih sovražnikov Rusije se bržkone tudi ne bo uresničala. A priznati mora vsakdo, da so ugledu in notranjemu razvoju Rusije taki dogodki skrajno nevarni in škodljivi.

Na Ruskem se mnogo razumnikov že leta in leta bori proti temu, da ima vso oblast nad državo car sam v rokah. V vseh drugih evropskih državah (razven Črnogore) je namreč ta oblast razdeljena med vladarja in državne zборе. V državne zборе pošilja ljudstvo svoje prosto voljene poslance, ti sklepajo postave za državo in vladar jih po tem po svojem prepričanju potrdi ali tudi ne potrdi. Ljudstvo se toraj udeležuje v takih državah vlade. Na Ruskem ni tako, tam odločuje samo car. Želja po spremembi v tem oziru je nam popolnoma razumljiva in jo odobrujemo. Olikan človek

čuti potrebo, govoriti in soditi o vseh javnih dogodkih, a tudi potrebo, uplivati s sodelovanjem na razvoj javnega življenja. Toda vse se mora goditi o pravem času. In noben pravi ruski rodoljub ne bo odobral, da so se razumniki ravno sedaj, ko ima Rusija veliko vojsko v Aziji, začeli tudi s silo potegovati za uresničenje svojih zahtev. To ni pravi trenotek, tako ne delajo ljudje, katerim je blagor domovine resnično pri srcu! Opomniti pa moramo, da je pri teh razumnikih, ki si žele spremembe v ruski državi sami, posebno mnogo židov in nihilistov zraven. Nihilisti so ljudje, ki ne pripoznavajo nobenega Boga, ki želijo ljudovlado in ki hočejo svoje želje s silo, z umori in z bombami uresničiti. Judje in nihilisti, posebno te vrste dijaki, so zadnja leta vsako leto uprizorili manjše nemire. Sedaj jim je vojska najboljša priložnost, da uprizarjajo ustaje po celi evropski Rusiji. In mnogi sicer domoljubni, a kratkovidni ruski razumniki, ki si želijo spremembe v vladanju ruske države, so šli judom in nihilistom na limanice, ter sodelujejo v sedanjih za Rusijo tako težavnih časih z njimi pri nemirih in pobojih. Tudi ruski delavci v Petrogradu so bili tako kratkovidni ter so se v nedeljo dali izrabljati judovskim in nihilističkim študentom ob nepravem času za njih nakane, ki niso iste kakor težnje delavcev. Judi in nihilisti žele ugonobiti veliko Rusijo, domoljubni razumniki in delavci pa jo hočejo z novo ustavo pomladiti in okrečiti.

V Petrogradu so delavci ustavili delo, ker so bile plače premajhne ter delavski čas predolg. Podjetniki so jih hudo žalili. Pričakovati bi bilo, da bodo delavci udarili, če že sploh hočejo udariti, na judovske podjetnike in svoje izsesavce. Toda ne, ravno nasprotno. Od judov so se dali zapeljati, v svoj program so razven delavskih zahtev sprejeli tudi željo po spremembi ustave. Pravoslavni pop Gapon jim je sestavil zahteve, a te so hoteli, zopet nahujskani in zapeljani od judov in nihilistov, nesti in izročiti osebno, lastnoročno carju. V nedeljo so se zbrali na tisoče in tisoče ter so hoteli v zimsko palačo carjevo.

Samoumevno je bilo in to so pač znali tudi delavski voditelji, da jih car ne bo sprejel, kadar jih pride na tisoče k njemu, tudi ne odposlancev, če jih pri vratih čaka na tisoče prijateljev. Ne ve se, kaj se pri takih množicah lahko zgodi. Jeden dogodek, strasti se vnamejo in carjevo življenje bi bilo v nevarnosti. Voditelji so pač dobro znali, da ne bodo sprejeti in da bo jih odvrčalo vojaštvo. Tako se je tudi zgodilo in pri tem je zgubilo mnogo nedolžnih ljudi svoje življenje. Še med nemiri so hujskali judovski dijaki in nihilisti k uporu. V ponedeljek ni prišlo do spopadov. Nad Petrogradom je razglašeno obsedno stanje in preki sod. Tudi v torek ni prišlo do resnih nemirov.

Zahteve delavcev.

Zahteve, ki so jih delavci hoteli v nedeljo, dne 22. t. m. predložiti carju, se glase: „De-

LISTEK.

Politično razmerje med avstrijskimi deželami in Ogrsko v 17. stoletju.

(Ob dvestoletnici Krucev predaval v Ljutomeru dne 27. nov. 1904. Fr. Kovačič.)

(Dalje.)

Po smrti Ferdinanda III († 2 apr. 1657) je zasedel cesarski in kraljevski prestol Leopold I., ki je vladal vse do leta 1705, skoro pol stoletja. Njegovo dolgo vladanje polnijo sami boji s Turki in Ogrji, katere so podpirali Francozi. Mogočni francoski kralj Ludovik XIV. (od leta 1643 do 1715) je hotel na vsak način ponižati moč avstrijske vladarske hiše, po smrti Ferdinanda III. je celo sam upal postati nemški cesar. To se mu sicer ni posrečilo, zato pa je povsod podpihoval nezadovoljnije zoper cesarja. Staro nasprotje Ogrov proti avstrijski vladarski hiši je pod vladjo Leopolda I. znova izbruhnilo in cesarska vlada sama je dajala temu povod, ker je svojevoljno kršila stare pravice ogrskega in hrvaškega kraljestva. Kakor takrat povsod v Evropi, zlasti na Francoskem, skušali so tudi pri nas vpe-

ljati centralistični absolutizem, t. j. da vladar sam ima vso oblast v rokah in jo sam izvršuje.

Češka je bila po 30-letni vojski zlomljena, sedaj se mora prikleniti tesno z dednimi kronovinami še Ogrska in Hrvaška. Vse posebnosti ogrskega in hrvaškega kraljestva morajo prenehati, vladar pobira davke in vojake brez državnega zbora, uprava mora biti enotna, vse važnejše službe dobivajo tujci, zvesti služabniki dvorske politike, v urade se uvede nemščina itd. Vse to je hudo žalilo tudi sicer zveste velikaše in je dalo povod zarotam in vstajam, pri katerih je nekaj vdorcev vedno priletelo tudi na štajersko stran.

Kmalu po nastopu Leopolda I. so se Turki začeli pripravljati na veliko vojno, hoteli so osvojiti Dunaj in na zvonik sv. Štefana zasediti polumesec. Veliki vezir Ahmed Köprili je modro računil na razpor med ogrskimi velikaši in cesarskim dvorom, saj še celo med cesarskimi vojskovodji ni bilo edinosti. Ogrji in Hrvati so se močno pritoževali, da cesarski vojaki ropajo po njihovi zemlji. S strahom in trepetom je šel glas od mesta do mesta, da se je leta 1663 v Belgradu zbralo 120.000 turške vojske, ki je naslednje leto 1664 vdrla na Ogrsko in sicer naravnost proti Muri,

kjer je ob izlivu Mure v Dravo hrvaški ban Nikolaj Zrinjski pozidal močno trdnjavo Novi Zrinj.

Ta trdnjava je bila nekako ključ in ščit za Hrvaško, Štajersko in Ogrsko ob Muri, kot nekako protitežje proti Kanizi, ki je še bila v turških rokah. Vrhovni poveljnik Montekukoli je storil nerodnost, da je hrabro hrvaško posadko pod banom Zrinjskim prestavil iz trdnjave ter jo namestil z Nemci, ki so po prvem turškem vdarcu pobegnili brez glave in se večinoma potopili v Muri. S težkim in razjarjenim srcem je naznanil Zrinjski ta dogodek štajerskim deželnim stanovom. Bati se je bilo sedaj, da bodo Turki vdrli čez Muro v Medjimurje in na Štajersko, vendar jim je hrabri junak Zrinjski zakrčil pot. Proti Turkom so bile postavljene tri cesarske vojske: ena na Gornjem Ogrskem, ena ob Donavi, ena pa ob Muri. Slednjo je vodil vrhovni poveljnik Montekukoli. Tržani in meščani ob Muri so tudi morali na stražo. Manjkalo je pa tej vojski vsega, živeža, orodja in drugih potrebščin. Štajerska je bila v največji nevarnosti. Trpela je pa itak zadosti od surovih nemških vojakov, ki so imeli slab red in še slabšo plačo, katero so si potem sami siloma jemali pri ljudstvu. Prebivalci okoli Omureka n. pr. so morali bežati v trg pred njimi

lavci in stanovalci petrograjski pridejo k Tebi. Mi smo od vseh teptani sužnji in prodani na milost in nemilost despotom. Ko pa je bila mera polna, smo popustili delo in prosili smo svoje gospode, naj nam dajo vsaj toliko, da bomo lahko živeli. Ali odklonili so naše prošnje, češ, da so protipostavne. Mnogo tisočev nas je brez človeških pravic, in tvoji uradniki so nas storili sužnje. Kdor se je drznil izpregovoriti v naše obrambo, je moral v ječo. Uradništvo obstoji iz roparjev in tatov. Ono je deželo vznemirilo in jo spravilo v sramotno vojsko; ono vodi Rusijo vedno bližje prepada. Ljudstvo ne more svojih želj in zahtev izraziti in tudi ne sodelovati pri določanju obdačenja. Vse to nasprotuje človeškemu in božjemu pravu. Mi hočemo raje umreti, kakor pod takimi pogoji životari! Car, pomagaj svojem ljudstvu! Poderi meje med tvojim ljudstvom in seboj, in ljudstvo naj s Teboj združeno vlada! Ljudsko zastopstvo je potrebno. Zapovej, naj se skljujejo zastopniki vseh stanov in tudi delavskih. To je naša prva prošnja. Imamo jih pa še na srcu. — Potem jih naštevajo v prošnji, ki se pečajo vse z obupnim stanjem delavcev in končujejo: „Zapovej, naj se izpolnijo naše prošnje in Ti osrečiš Rusijo, ako pa ne storiš tega, raje umrjemo. Samo dve poti sta: svoboda in sreča ali pa grob“.

Delavci hočejo k carju.

V nedeljo, dne 22. t. m. zjutraj je vojaštvo že na vse zgodaj zasedlo vsa pota v Petrogradu, ki vodijo k zimski palači carjevi, zlasti Nikolajev most. Delavci so se začeli že dopoldne zbirati. Med delavci je vladal najlepši red. Z Vasiljevega ostrova so se začele proti poldnevu pomikati prve delavske čete proti zimski palači. Vodil jih je pravoslavni pop Gapon, v jedni roki križ, v drugi prošnjo do cesarja, v kateri so zapisane zahteve delavcev. Na Nikolajevem mostu so naleteli na vojake. Delavci so prosili, naj vojaki ne rabijo orožja. Nekateri vojaki so res odmaknili puške, a oficirji so na te vojake planili s sabljami. Delavci so bili z brezobzirno silo nazaj potisnjeni. Več jih je bilo ranjenih. To je razljutilo delavstvo in začeli so se burni spopadi, letelo je kamenje in počilo je nekaj revolverjev. Tudi na raznih drugih krajih je vojaštvo s silo odvrnilo delavce, da niso mogli do zimske palače. Prvi veliki boj se je vnel na Troickem mostu. Ko kavalerija ni mogla množice razgnati, je prišla infanterija in streljala. Padlo je takoj 150 ljudi, eni mrtvi, drugi ranjeni. Zdaj so delavci med Troickim in Nikolajevim mostom napravili barikade. Vojaštvo je barikade večkrat naskočilo, a je bilo odbito. Vojaštvo je streljalo in ubilo ter ranilo

Pri gori Sv. Gotharada sta se srečali cesarska vojska pod Montekukolijem in turška pod velikim vezirjem Ahmed Köprilijem. Stala sta si v resnici tukaj nasproti dva sveta: vzhod in zahod; na eni strani so stali janičarji, poturčeni sinovi hrvaških in slovenskih starišev; videli so se tu odurni obrazi Tatarov, Mongolov, črncev iz Afrike. Na drugi strani so bili Slovani, Ogrji, Nemci, Francozi in Italijani. Tudi francoski kralj je namreč sedaj, prisiljen po javnem mnenju, poslal pomoč, dasi je sicer vedno vlekel s Turkom proti cesarju. Dne 1. avgusta 1664 je Montekukoli do nog potolkel turško vojsko, do 10.000 Turkov se je potopilo v reki Rabi. Štajerska si je sedaj oddahnila. V spomin te zmage so Gradčani postavili na karmelitskem trgu kip Matere božje, ki še sedaj stoji na Jakominijevem trgu v Gradcu.

Sijajne zmage pa cesarski poveljniki niso znali izrabiti, sicer bi bili že zdaj lahko Turka vrgli iz Ogrskega. Cesarska vlada je storila še večjo nerodnost, ko je 10. avgusta 1664 v Vašvaru sklenila sramoten mir, da se je zdelo, kakor bi bili kristjani premagani in ne Turki. To je vzbudilo veliko nevoljo na vse strani, tembolj, ker se je zvedelo, da sta v mirovni pogodbi tudi dva tajna člena: 1. da Turčija ne bo več podpirala upornih Ogrov zoper cesarja, 2. da Avstrija pusti Turkom prosto pot skozi Hrvaško proti Benečanom. Slednje se ne zdi

mного ljudi. Tudi več vojakov je bilo ubitih. Na Nevskem prospektu, pri fužini Putilov, pri spomeniku bitke pri Narvi in še na raznih drugih krajih so se vnele prave bitke in je vojaštvo neusmiljeno streljalo. Car pa je med tem bival v Carskojem selu in si dal telefonično poročati o klanju v Petrogradu.

Boj pri Aleksandrovem vrtu.

Pri Aleksandrovem vrtu so se ljudje držali ograje ter se niso hoteli umakniti, sicer so bili pa mirni. Ko so kozaki najprvo poizkušali razgnati množico z biči, so se postavili v vrsto. Dano je bilo povelje, streljati. Streljali so z veliko vnemo na prvo vrsto gledalcev, ki so bili večinoma dijaki. Kletvice, škripanje in hropenje je napolnjevalo ledeni zrak. Množice se je polastil strah in okrog 30 oseb se je valjalo v smrtnem boju po rdeče pobarvanem snegu. Dijaki se niso umaknili prej, dokler niso pobrali večino svojih tovarišev ter jih položili na sani. V enih saneh sta držala dva dijaka, med tema eden sam ranjen, po konci mrtvega tovariša, čegar odprta usta, osteklenele oči, blede lice in raztrošeni možgani so vzbujali med gledalci nepopisno grozo. Ta žalostni spredov je prišel mimo Aničkove palače, kjer je bivala carica vdova in najbrže tudi car sam. Tu je postal švadron kozakov pozoren na tarnanje ljudstva ter prijezdil, da vidi, kaj se godi. Ko so videli blede lice ter s krvjo in možgani pomazane sani, so odjezdili.

Boji v celem Petrogradu.

Na več kot tridesetih krajih mesta so bili krvavi spopadi, in povsod je bilo na stotine mrtvih in težko ranjenih. V bolnišnicah ni bilo kmalu več prostora. Težko ranjene so položili v zasilne šatore na dvorišču, kjer je ponoči vsled ran, še več pa vsled mraza umrlo nad 500 ranjencev. Pokopali jih bodo ob vojaški straži v skupne grobove. Pri tej priliki se je zopet bati krvavih spopadov. Razburjenje v mestu je velikansko. Vsa državna poslopja so strogo zavarovana, ker se boje napadov z bombami. Sploh je celo mesto zasedeno z vojaštvom. V predmestih pa vlada popolna brezpravnost. Policija se niti ne upa braniti, da bi štrajkujoči ne naskakovali tovarn in podjetij, kjer se še dela. Delavci prihajajo v trumah iz zunanjih ruskih mest. Za prihodnje dni je napovedan splošni štrajk (stavka) v Moskvi, Kijevu in Libavi.

Delavci v zimski palači.

Dobro poučeni krogi trdijo, da se je posrečilo neki četi delavcev prodreti skozi stransko ulico v zimsko palačo. Na stopnicah

verjetno, pač pa prvo. To je pa bilo ostro orožje v rokah nezadovoljnejšev, češ, dunajski dvor išče le svojo korist, več mu je za uspeh osebne politike kakor za blagor narodov. — Da se je sklenil tako neugoden mir, je nekoliko bilo krivo slabo denarno stanje avstrijske vlade in pa ogrski vstajniki, na katere se je hotela sedaj vlada vreči, ko si je za silo stresla z vratu Turke. Ogrji in Hrvatje so se pa — ne brez povoda — pritoževali, da so naravnost izdani Turkom. Toliko truda, stroškov in krvi, tako sijajna zmaga, uspeh pa nikakšni, zakaj cesar je sprejel vse one pogoje, katere je bil že pred vojsko ponujal Turkom!

Ko so se meseca novembra zbrali delegatje na Dunaju, so se slišale britke pritožbe zoper obliko in vsebino miru. Ogrji so sedaj zahtevali, naj se jim vrne kraljevska krona, ki je bila odnesena iz Ogrskega in naj se iz Ogrskega odstranijo vse avstrijske čete. To je bilo krivično, zakaj te čete so bile glavna bramba v deželi in avstrijske dežele so plačevale za vzdrževanje 88 ogrskih trdnjav na leto 300.000 gld. Nezadovoljstvo s cesarsko vlado je bolj in bolj raslo. Vsled tako sramotnega miru so mislili, da je boljše, da se Hrvatji in Ogrji sami na svojo roko pogajajo s Turki, kakor pa cesar mesto njih.

(Dalje.)

v carjeve sobe so bili prijeti. Vso palačo so takoj preiskali natančno, ker se bojé, da so položili bombe.

Žrtve bojev v nedeljo.

Najnovejša poročila trdijo, da je na petrograjskih cestah bilo od včeraj do danes zjutraj ustreljenih 2000 ljudi, 5000 oseb leži ranjenih v bolnicah. Duhovnik Gapon ni bil ranjen, kakor se je po nekaterih časnikih poročalo. Oddelek izgretnikov, ki je prodiral proti Carskemu selu, je imel na cesti, ki vodi tja, krvav boj. V železniškem prometu so se pokazale ovire. V bojih je bilo ustreljenih tudi 26. otrok. Množica je upila na vojake: „Tu kažete več poguma nego v Mandžuriji, ali v Port Arturju!“ Mestni poglavar je ranjen na roki.

Pop Jurij Gapon.

Pariška „Agence Havas“ priobčuje o pravoslavnem duhovniku Gaponu, ki vodi stavkajoče delavce v Peterburgu, sledeče: „Gapon je sin kmetjskih staršev iz Poltave. Izza svoje prve mladosti se je zanimal za življenje ruskih delavcev. Kot dijak se je pečal mnogo z delavskim gibanjem v Rusiji in zapadni Evropi. Po smrti svoje žene živi sredi najrevnejših ljudi. V neki spomenici je objavil vse, kar je med nižjim ljudstvom opazil, in je stavil predlog, naj bi se ječe in prisilne delavnice nadomestile z delavskimi hišami in gospodarskimi kazenskimi naselbinami. To spomenico je predložil državni tajnik Tanejev carju, ki se je o njej pohvalno izrazil. V kratkem času je Gapon organiziral na tisoče delavcev. Ker je v klubu delavcev v Moskvi govoril, da hoče on organizaciji skrivne policije postaviti neodvisno organizacijo nasproti, se mu je odpovedalo stanovanje. Vsled Plevejeve smrti se to ni izvršilo. Delavci ga časte in ne store nič brez njega.“

Noč od nedelje do ponedeljka.

Nočna poročila slikajo položaj sledeče: Ob 10. uri zvečer je bil Petrograd podoben trdnjavi, katero je osvojil sovražnik z navalom. O polnoči so sedeli vojaki po cestah ob stražnih ognjih. Mesto se je pomirilo in radovedneži so pričeli hoditi po ulicah. Dobili so pogum, ker ni bilo več čuti streljanja. Stavkujoči so se pa pripravljali na ponedeljske boje. Boj od opoldneva do večera je divjal več milj daleč. Dopisnik „Daily Expressa“ se je peljal skozi straže, kjer je bilo najhujše prelivanje krvi. „Videl sem“ je poročal svojemu listu, „gručo mrtvih delavcev, ki so padli postreljeni ali ubiti s sabljami. Grozen je prizor v ozkih ulicah in pretrese me mraz, če se spomnim na ta dan. Še so mi pred očmi grozni obrazi mrtvih in ranjenih delavcev. Še mi done v ušesih okupni klici množice, katero je morilo vojaštvo in pred očmi so mi vojaki, ki so sekali in streljali v neoboroženo množico.“

Drugi dan, dne 22. jan.

Sneg na ulicah v Petrogradu je krvav od prelite krvi! Včeraj je bil najstrašnejši in najbolj krvavi dan, kar jih je še videl Petrograd. Na vseh straneh mesta, po vseh ulicah so divjali hudi boji med množico, ki je štela čez 200.000 k skrajnemu odporu pripravljenih ljudi, in med vojaško silo, ki je nastopila z brezobzirnostjo, kakor v vojski. Mrlič in ranjenci so padali na stotine v sneg na ulicah. Celo noč so odnašali ranjence. Vse bolnišnice so prenapoljene. Vršili so se strašni prizori. Pri eni sami salvi je padlo 600 oseb! Vkljub temu se pa množica ni umaknila, ampak stala kakor stena. Med Petrogradom in med Carskim selom so neprenehoma jezdili vojaki, da obveščajo carja. Na cesti do Carskega sela je bil postavljen cel polk kozakov. Število žrtv še ni mogoče podati.

V noči od ponedeljka do torška.

Dočim je minul dan (ponedeljek) razmehoma mirno, se je proti večeru položaj prevrgel. Po ulicah je tema. Promet tramvajev je ustavljen. Po Nevskem prospektu se valijo nepregledne množice. Povsod so vojaški oddelki. Z raznih strani se slišijo salve pušek. Ob 7. uri zvečer so bili na Nevskem prospektu še neznančni spopadi.

V torek.

Ruski car je voljen, dati ljudstvu več pravic, da se udeležuje vladanja. A največji nasprotniki svobode so nemške žene na carskem dvoru. Znano je, da se ruski veliki knezi ženijo navadno pri nemških knezih. Te žene nimajo srca za ljudstvo. Tudi danes ni prišlo do resnih spopadov, pač pa prihajajo iz mnogih krajev vesti, da so delavci ustavili delo. Judje in nihilisti trobijo v svet največje laži o nemirih ter najdejo pri Nemcih in Angležih najboljšo podporo.

Strah v carski rodbini.

Petrograški vstaši so preskrbljeni z bombami, katere so preskrbeli nihilistiški odbori. Carica sili carja, naj takoj zapusti z vso rodovino Carsko Selo. Veliki knezi mu svetujejo, naj se poda v Petrov dvorec. Več velikih knezov je zapustilo v veliki naglici Petrograd. Z delavci nameravajo postopati še ostreje. Uvaja se vojaška vlada. Generala Vasilkov in Stopanov sta izjavila: „Mir se mora narediti, naj pade tudi še 50.000 ljudi.“

Upi Poljakov.

Znano je, da Poljaki še vedno upajo, da bodo enkrat združeni v poljskem kraljestvu pod poljskimi kralji. Sedaj so namreč razdeljeni, nekaj milijonov jih je na Avstrijskem, nekaj na Pruskem, nekaj na Ruskem. Nemiri na Ruskem so poživali njih upe. Celo avstrijski Poljaki, ki se vendar čutijo pod avstrijskim žeslom celo srečne, so se vzbudili in zahrepeneli po veliki Poljski. Poroča se, da je državni poslanec poljski Daszinjsky dne 22. t. m. ob ogromni udeležbi vseh slojev govoril v Krakovu o sedanjem stanju na Ruskem in dokazoval, da tako žalostnega položaja Rusija še ni imela. Najboljše bi bilo, ako bi se vojska z Japonci hitro končala, če pa traja ta vojska še nekaj časa, potem dobe sedanje opozicijske stranke moč in bliža se trenutje, ko morejo doseči Poljaki to, po čemur so toliko let tožili. Dolžnost Poljakov je, da izrabijo sedanje razmere v Rusiji. Govor njegov so zborovalci splošno zelo odobraval.

Rusko-japonska vojska.**Na suhem.**

Iz Mukdena se poroča, da ruski vojaki že kar hrepene po boju. Toda dozda še ni nobenih poročil o kakem prodiranju ne od ruske ne japonske strani. Japonci streljajo s topovi skoraj neprestano na Novgorodski in Putilov grič, ki prevladuje celo dolino. Seveda jim rusko topništvo odgovarja.

Rusi so začeli porabljeni svojo konjenico, o kateri precej dolgo ni bilo nič slišati. Kakor zadnji generalu Miščenknu na zapadu, tako se je kosaškemu generalu Renenkampfu tudi že opetovano posrečilo prodreti do Fengvančenga, ki leži daleč za hrbtom japonske armade in katerega so Japonci že 6. maja l. l. posedli. Posrečilo se mu je tudi poizvedeti o položaju Kurokijeve armade. Če bo začel Kuropatkin prodirati, bo gotovo dobil Renenkampf nalogo, obiti japonsko armado. Ako se mu to posreči, je bitka za Ruse dobljena.

Na morju.

Iz Diego Suareca na Madagaskarju se poroča, da sta se tam združila oba oddelka baltiškega brodovja. Sedaj čaka celo brodovje na pomožne ladje pri nekem otoku blizu Madagaskerja. Madagaskar je pod nadvladstvom Francoske. Kje se zadržuje general Roždestvenski, se neče natančno povedati, dasi so o tem francoske oblasti zelo dobro poučene. Čuje se, da je rusko ladjevje veliko številnejše kakor se sploh misli.

Politični ogled.

Vojno ministrstvo za domače izdelke. „Zaveza avstrijskih trgovcev s šivalnimi stroji“ se je pritožila pri trgovinskem ministrstvu, da vse vojaške krojaške delavnice rabijo šivalne

stroje inozemskega (ameriškega) izdelka, vključno temu da avstrijska obrt v tem nikakor ne zadržuje za tujo. Nato je vojno ministrstvo z odlokom vsem vojaškim oddelkom ukazalo, da se morajo bodisi pri nabavi šivalnih strojev, pa tudi pri kupovanju vseh drugih potrebščin, ozirati izključno le na domače pridelke. Kupovati tuje pridelke in predmete tuje obrti dovoljuje vojno ministrstvo le takrat, če jih v Avstriji sploh ali pa vsaj v predpisani kakovosti ni dobiti.

Avstrija zasede Balkan? „Glas Srbstva“ javlja iz Mitrovice na Kosovem, da avstrijski agentje razširjajo med tamošnje ljudstvo vesti, da bo avstrijska vojska v kratkem zasedla Staro Srbijo in Makedonijo. Avstrijski vladni zastopniki (konzuli) podkupujejo albanske vodje ter obljubujejo veliko pomoč tudi Srbom, ako bodo podpirali Avstrijo. Poleg drugega obljubujejo avstrijski konzuli Srbom, da bodo njihovi otroci brezplačno hodili v šole v avstro-ogrski državi; ko kak dijak dovrši gimnazijo, bo lahko šel na katerokoli vseučilišče v Evropi, razun v Rusijo, z mesečno podporo 200 kron. Isti list javlja iz Skadra, da tamošnji turški namestnik dolži katoliške duhovnike v Albaniji, ki stoje pod pokroviteljstvom Avstro-Ogrske, da pozivljajo Albance, naj se otresejo turškega jarma.

Dopisi.

Sv. Urban blizu Ptuja. (S m r t.) Nepričakovana žalost zadela je našo urbano župnijo v začetku tega leta. Nemila smrt nam je pobrala Jožefa Kaisersberger, bivšega kmeta v Drstelji, po kratki bolezn. Ž njim je mnogo izgubila urbana župnija, kajti rajni je bil skozi 21 let zaporedoma občinski predstojnik, mnoga leta načelnik cerkvenega konkorenčnega odbora ter predsednik „Gosp. bral. društva pri Sv. Urbanu blizu Ptuja.“ Bil je tudi že od svojih mladih let naročnik „Slov. Gosp.“, ter bil tudi zmiraj volilec za narodno stran, za katero je tudi vsakokrat deloval. Kako čislani in spoštovani je bil rajni v urbanski fari, pokazal je njegov pogreb, kateri je bil dne 5. prosinca t. l. Udeležila se je velika množica ljudi, obenem ves odbor cerkvenega konkorenčnega odbora, nadalje ves odbor „Gospodar. bral. društva“, kateri mu je v imenu društva položil krasen venec na njegov grob kot zadnjo zahvalo za njegov trud kot predsednik društva. Pri odprtem grobu so imeli domači č. g. župnik ganljivo nagrobnico, v kateri so tudi omenili, kako velik dobrotnik urbane cerkve je bil rajni, in kako težko se je ločiti od tako za vse dobro vnetega moža. Bodi mu zemljica lahka!

T

Iz Majšperga. (Nemška nestrpnost.) Gospod urednik! Ali se tudi Vam ne sme več v slovenskem jeziku dopisovati in s slovenskim naslovom doposljati. Prosim Vas, sprejmite vendarle moje slovensko pismo in ne bodite tako neuljudni in zagrižen sovražnik slovenskega imena, kakor je dr. Mravlag, odvetnik v Mariboru.

Temu gospodu se je posljalo neko uradno pismo s slovenskim naslovom, zaznamvano s številko 2. Pa kaj stori ta zagriženi sovražnik slovenskega jezika stem njemu doposlanim, slovensko naslovljenim pismom? Bes te lopi, misli si ta veliki Nemeč iz Slov. gorice, tebe bom pa vendarle vrgel iz svoje pisarne, saj se mi ne moreš ustavljeti, in hajd nazaj na pošto z dostavkom: Retour Maria Neustift! Na drugi strani pa zabeleži velepomembne besede: „Slowenische Zuschriften werden nicht angenommen Dr. Mravlag.“ Toraj nazaj, odkoder si prišlo. Ali je v Mariboru enakopravnost slovenskega jezika z družimi jeziki odstranjena? Ali ima zgoraj omenjeni gospod že res „patent“, da slovensko naslovljeno pismo kar brene nazaj, od koder je prišlo? Grozno bo gledati prizor, kako bo gospod Mravlag odslej nemara tudi slovenske klijente metal skozi vrata iz svoje pisarne. Zatoraj, ljubo slovensko ljudstvo, če te sila primora,

da si moraš iskati pomoči pri g. advokatih, pazi, da ne zajdeš v pisarno dr. Mravlag-a v Mariboru, kajti znalo bi se pripetiti, da bi si kateri zlomil kak ud svojega telesa pri padcu skozi vrata iz njegove nemške pisarne. Toda šalo na stran! Vam, gospod Mravlag, povem tiho na ušesa, da še boste primorani slovenska pisma ravno tako radi sprejemati, kakor sprejemate radi in z veseljem slovenske klijente. — Rober Karol, načelnik krajnega šolskega sveta v Majšpergu.

Kozje. Dne 19. svečana se bo vršil v prostorih g. Fr. Guček v Kozjem ob 3. uri popoldne ustanovni shod podružnice c. kr. kmetijske družbe v Gradcu za kozjanski okraj. Vzporod bo sledeči: 1. pozdrav došlih po sklicatelju dr. Fr. Jankovič kot zastopniku okrajnega odbora, 2. volitev začasnega zapisnikarja, 3. predavanje o namenu in koristi kmetijske družbe, 4. pristop in vplačanje članarine, 5. volitev načelnika podružnice, 6. volitev odbora in 7. razni predlogi. Ustanovnega shoda se bodeta udeležila g. Fr. Juvan, tajnik kmetijske družbe v Gradcu in priljubljeni g. deželni potovalni učitelj Jelovšek, ki bodeta oba govorila. Članarina znaša 3 K na leto. Za to dobivajo člani dvakrat na mesec podučni „Gosp. list“ in so razven tega deležni vseh mnogoštevilnih ugodnosti, ki jih ponuja kmetijska družba. Uljudno vabim kmetovalce in sploh posestnike kozjanskega okraja, da se v obilnem številu zberejo pri ustanovnem shodu v nedeljo dne 19. svečana in s svojim pristopom pokažejo, da vedo ceniti vsak resničen napredek v gospodarskih strokah. Nikomur, ki mu je res mar za gospodarski napredek in za zboljšanje naših žalostnih kmečkih razmer, ne bo žal, če pride k zborovanju. Posebno prosim vlč. g. župnike in slavno učiteljstvo, da bi ljudstvu pojasnilo veliki pomen in ugodnosti kmetijske družbe in ga bodrili za pristop, ki bo vsakemu udu na korist. Dr. Franc Jankovič.

Razne stvari.**Iz domačih krajev.**

Mariborske novice. Z žalostno dogodbo začnemo tokrat naše novice. Nesrečen je neki tukajšnji čevljar, pri katerem si je naročil železniški uslužbenec N. lepe škornje. Ko je bil ta krasen par gotov, poslal je mojster svojega sinčka, da jih ponese k naročevalcu. „Kaj pa je rekel gospod?“ vpraša čevljar svojega sinčka, ko se je isti vesel povrnil. „On nič ni rekel, ker ga ni bilo doma,“ odvrne deček. „No, komu si pa dal škornje?“ „Nekemu možu, ki sem ga srečal na hodniku pred stanovanjem. Tisti gospod je rekel, da jih bo že izročil.“ Čevljarju je pri tem postalo vroče. Hitro je letel iskat svoje škornje, toda ni jih našel nikjer. — Sto kron so dali naši mestni očetje za südmarko. — Na vrtu hotela Alwies je ogrizel velik pes dne 21. t. m. zvečer čevljarsko ženo Ano Hatle. Vrgel je 64letno ženo na tla ter ji raztrgal skoro vso obleko. Prepeljali so jo v bolnišnico. Sumi se, da je bil pes stekel. — Minoli petek je umrla tukaj gospa Otalija Alwies, lastnica hotela Alwies. — Minoli teden so zopet prijeli tri mlekarice, ki so nosile v mesto z vodo pomešano mleko.

Nesramno postopanje je prosjačenje nekaterih mariborskih nemškutarjev, naj bi se imenoval notar Wiesthaler iz Brežic za notarja v Maribor. Neki pisar lazi od občine do občine po mariborskem okraju z neko nemško in slovensko prošnjo na pravosodno ministrstvo za notarja Wiesthalerja. Pri tem romanju govori tisti človek neresnico ter pravi, da je g. notar Reidinger hudo bolan, da je treba novega notarja in da bo namesto g. Reidingerja imenovan slovenski notar. Slovenskim županom kaže slovensko prošnjo, a nemčurjem nemško. Nekateri nepremišljeni so že podpisali to neumno prošnjo. Podpis mu je pa vsak dober. V Smarjeti na Dravskem polju je podpisala županova hčer to prošnjo na notarja.

Svarimo toraj naše ljudi, naj ne podpisujejo takih nespametnih prošenj. Kedar se bo vladi potrebno zdelo, bo sama imenovala novega notarja, a nikdar ne kakega Wiesthalerja, ampak Slovenca, ker je mariborski okraj po večini slovenski okraj.

V pokoj je stopil davkar Sebastijan Kocbek v Arvežu.

S pošte. Od 1. februarja naprej bo med pošto in kolodvorom Trbovlje vozila pošta; dosedaj je hodil samo poštni sel. Pošta bo vozila po sledečem redu: Iz Trbolj vozi ob 3. uri 55 minut in ob 6. uri 45 minut, na kolodvor dojde ob 4. uri 10 minut in ob 7. uri. Od kolodvora v Trbovlje vozi ob 4. uri 45 minut in ob 7. uri 15 minut, na pošto privozi ob 5. uri in 7. uri 30 minut. — V pokoj je stopil poštni poduradnik Fr. File v Mariboru. — Dostavljanje denarja in poštinih zavitkov se je upeljalo pri poštah: Kozje, Ormož, Vojnik, Gornja Št. Kunigunda pri Mariboru, Oplotnica, Rečica in Sv. Urban pri Ptujju. — Poštna opraviljica Mar. Alf. Decrinis v Falu je dobila pošto v Frauenthalu.

Letošnja zima je povsod jako hudo nastopila. Pri nas je dosegla te dni 17 stopinj pod ničlo. V visokih gorskih dolinah na Tirolskem in v Švici pa je dosegla celo 27 stopinj. Tudi južni kraji so letos mnogo trpeli vsled hude zime. V Benetkah so zamrzile vse lagune, to so vodne ceste med hišami, tako da je promet zelo otežkočen. Sneg je zapadel celo v Neapelju, kjer ga že 50 let niso videli. Tamošnje hiše so brez peči, zato je prebivalstvo vsled mraza hudo trpelo. Tudi je zmrznilo mnogo pomarančnih nasadov. Kar je zapadel sneg, je mraz še narastel. Velikanski zameti in viharji so bili na Gornjem Štajerskem. Tam je vihar vrgel celi vlak iz tira ter ga zakotal v potok. Precej popotnikov je bilo več ali manj ranjenih. Mnogo žrtev je tudi zahtevala bora na obalah Jadranskega morja. Na morju se je potopilo mnogo ladij, na suhem pa je bora prisilila vlak, da je postal na sredi tira, sicer bi ga bila prekucnila. Kakšen mraz še le mora vladati v severnih krajih, v Sibiriji in na bojišču v Mandžuriji, ko je že pri nas tako mrzlo!

Naročanje časopisov pri poštinih uradih se še dozda ni upeljalo. Dan bo določilo trgovsko ministrstvo. Bržkone se bo vpeljalo s 1. aprilom.

Sv. Ilj v Slov. gor. Smolo in samo smolo ima nemška kobača. Saj smo ji to tudi napovedali vsi, ki poznamo naš kraj in naše zavedno in pametno slovensko ljudstvo. Seveda „neskončno“ modri Helčl videl je že zlate gradove v nemških barvah; dobro pa je, da je mož kratkoviden in zato ni videl, da je zlate gradove zidal samo v zrak. Vseveden pa seveda tudi ni; zato pa se revež pač velikokrat vreže — in pa še kako! Zadnje nedelje je priredil velikanski „Südmark Kränzchen.“ Poklical je godbo iz Maribora, pa dobil jih je menda zadnjikrat. Povabil je pa tudi naše domače ljudi. In ravno to se nam je zdelo najhujše. Svojo kobačo so postavili na naših slovenskih tleh, da bi nas požrli in s časom pregnali iz domače zemlje — in zdaj zavedne slovenske družine vabijo, da bi same nastavile svoje glave v to zanjko in bi si tako pomagale kopati svoj lastni grob! To je gotovo največja predrznost, ki si jo more izmisliti le kaka židovsko nemško zvita glava. Pa ne, tudi tako ne bo šlo! To se je pokazalo zadnje nedelje. Iz Maribora so prišli štirje gosti; od domačinov pa je bilo samo nekaj „privančrancev.“ Priprave pa so bile velike; in zato se je ubogi gostilničar jezil, pustil vse in je odšel spat. Druge nesreče ni bilo!

Sv. Trojica v Slov. gor. Zadnje nedelje so pokopali Marijo Potočnik, ženo tukajšnega mizarja Potočnik. Pokojna je bila čez eno leto bolana in je umrla v najlepši dobi svojega življenja, komaj 24 let stara. Naj v miru počiva!

Sv. Lenart v Slov. gor. Poročil se je sodnijski diurnist g. Peter Čauš z gospodično Terezijo Friš od Sv. Trojice v Slov. gor.

Pri Sv. Benediktu v Slov. gor. smo v četrtek 19. t. m. pokopali samskega Antona Klobasa s Trstenika. V pondeljek poprej je bil do 11 ure predpoldne posebno dobre volje, potem je šel pripravljat rezanice za živino. Ko hoče po lestvici iti na hram, se mu je najbrž zmotilo, da je padel nazaj z glavo na nek štor in se nevarno ranil na glavi. Ko so ga prinesli v hišo, je kmalu izgubil zavest in popoldne je bil že mrtev. Bil je v 64. letu. Ker je bil zvest ud mladeniške Marijine družbe, ga je lepo število mladeničev spremilo k zadnjemu počitku. Nagle in neprevidene smrti nas varuj Gospod!

Umrl je v Peklu pri Poljčanah 76 letni gostilničar Andrej Mahorič. Rajni je bil naš narodni nasprotnik. N. v m. p.! — Umrla je v nedeljo, dne 22. t. m. Katarina Frasa, žena veleposesnika Franca Frasa v Vinečki gori. Bila je pridna, delavna, zvesta kaioliška žena. Pokopali smo jo ob ogromni udeležbi ljudstva. Bog ji daj večni pokoj!

Ponesrečil se je pri delu v železniškem predoru pri Hrušici na Kranjskem Franc Budija iz Ljutomera. Bodi mu lahka toda zemlja!

Ogenj. Na noč od 14. na 15. januarja je uničil požar posestniku Martinu Pangerčiču na Ponikvi (ozir. predvasi Slinjevka), občina Velika Dolina, hišo in vsa gospodarska poslopja, rešili so samo živino, obleka pa jim je zgorela. Vnel se je tudi poleg stoječi vinski hram Martina Bajsa, ter pogorel do tal; vse vino, nad 40 hektolitrov, je izteklo. Škode ima Pangerčič kakih 3000 in Bajsa nad 2000 kron. Zavarovan ni bil nobeden. Kako je požar nastal, še ni znano. — Na Gornji Polskavi je zgorela dne 21. t. m. dopoldne hiša peka Berghaus. Ogenj je uničil tudi blizu stoječe gospodarsko poslopje. Zgorelo je vse razun živine in vina v kleti. Goreti je začelo na podstrešju, na kak način, se ne ve.

Nesreča. Dne 9. t. m. je Jožef Kerenčič, kmet v Jastrebcih, s svojima dvema sinoma Jožefom in Cirilom v šumi sekal drva. Ko so vkup nosili stebela, se je Cirilu zadela noga za kupinje in je padel tako nesrečno, da si je na zmrznjeni zemlji predrl glavo z ene strani, na drugo stran glave pa mu je padlo steblo tako, da mu je čelo zlomilo in so se mu pretresli možgani. Zakopali smo ga dne 15. t. m. Vsi znanci zelo žalujemo za pokojnim, ki je bil 16 let star in zelo priden fant. To hišo obžalujemo tudi, ker je pred enim letom bil tam ogenj in uničil vsa poslopja.

Ptujske novice. Minolo nedeljo je bila v Ptujju zopet protestantska maša, h kateri hodijo „Štajerčevi“ očetje in strici. „Štajerc“ pa pobožno oči zavija in „farba“ ljudi.

Bismarkova ulica v Ptujju zahteva svoje žrtve. Večina Slovencev se je še vedno izogiba. Trgovec Maks Wegscheider, ki stanuje v Bismarkovi ulici, je napovedal konkurz. Nemci grejo počasi pa gotovo, kajti Slovenci vstajajo!

Zakaj ne lajajo? Ko so se pred par leti na nekaterih krajih na Slovenskem ustanovili konzumi in kmetijska društva, rodil se je „Štajerc“ in izlil ves svoj žolč in strup po njih, češ da so škodljivi kmečkemu ljudstvu. Sedaj pa so si ob novem letu ustanovili nemški uradniki v Celju tudi svoj konzum, ki začne že s 1. februarjem delovati. Toda „Štajerc“ je tiho. Ali tukaj ni konzum škodljiv? Ali se „Štajerc“ ne upa nič pisati proti Nemcem? Kje je doslednost?!

Celjske novice. Pri mlinu g. Majdiča se je ponesrečil Jernej Rozman iz Slane pri Teharjah. Dne 19. t. m. zjutraj je s tremi drugimi delavci zlagal z voza debela stebela. Pri tem pade deblo na njega, podere ga na tla in mu zmečka prsi. Bil je v nekoliko minutah mrtev. — „Lastni dom“, delavsko stavbena zadruga je imela v minolem letu 91 članov, ki so vplačali 145 deležev. Čistega dobička je bilo 901 K 24 v.

Celjski porotniki. Glavni porotniki: Franc Mahorčič, sollicitator v Celju, Franc Doh, čevljar v Žalcu, Ivan Krajna, veleposestnik v Arnečah, Alojzij Šribar, gostilničar v Doberteči vesi, Jožef Makeš, trgovec v Celju, Ivan Vehovar, posestnik v Pristavi, Ferdinand Roš, veleposestnik pri Št. Lenartu nad Trbovljami, Janez Mihelič, poslovođa v Celju, Vincenc Brižnik, gostilničar v Braslovčah, Jožef Brežak, zasebni uradnik v Celju, Adam Kincl, gostil. v Št. Juriju ob juž. žel., Franc Rauter, posest. v Št. Ilju, Ignac Šober, oskrbnik v Podčetrtku, Ignac Brezinšek, mesar v Rogatcu, Ivan Rak, gostilničar v Velenju, Anton Glavač, pek v Šoštanju, Pongrac Konečnik, posest. v Gradiču, Adolf Veber, usnjar v Laškem trgu, Franc Vollgruber, mesar v Celju, Viktor Hanke, gostilničar v Šoštanju, Franc Verdnik, posest. v Šmarju, Alojzij vitez Schildenfeld, gostilničar v Vranskem, Henrik Höffler, trgovec z lesom v Brežicah, Valentin Metličar, posestnik v Platinovcu, Jakob Janič, posest. v Freienbergu, Rajmund Hofbauer, lesni trgovec v Vitanju, Viktor Švab, tovarnar za očet v Celju, Franc Majcen, trgovec v Dolu, Vincenc Vokan, trgovec v Šoštanju, Janez Počer, gostilničar v Vojniku, Benjamin Kunej, tajnik Posojilnice v Brežicah, Avgust de Toma, slikar v Celju, Vincenc Kolšek, notar v Šoštanju, Vincenc Ježovnik, posest. v Velenju, Avgust Faleschini, župan v Brežicah, Janez Šuler, hišni posestnik v Slov. Gradcu. Nadomestni porotniki: Ferdinandu Golgranc, stavbeni mojster v Gaberjah, Konrad Kager, pasar v Celju, Rudolf Kostakuhn, trgovec v Celju, Jožef Valenčak, dimnikar v Celju, Janko Vavken, posojilniški tajnik v Celju, Jurij Zaverčnik, posestnik v Št. Petru, Ivan Holobar, posestnik Kasaze, Ivan Ravninar, trgovec v Celju, Anton Malopron, založnik piva v Celju.

Celjska slovenska gimnazija. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da je dr. Dečko prodal vladi v Gaberjih stavbišče za celjsko slovensko gimnazijo in da je pogodba že pravomočna. To samovoljno dejanje dr. Dečkovo nasprotuje sklepom spodnještajerskih zaupnikov na celjskem shodu dne 10. aprila 1902 in razburja vse narodne kroge, ker bi gimnazija na kupljenem stavbišču brezdvomno ne uspevala in ker bi se Slovenci brez vsake odškodnine pomaknili ž njo iz mesta, kjer jo imajo že 10 let. O stvari bomo pisali odkrito in obširno še le v prihodnji številki, ker pričakujemo, da „Domovina“, ki ima stik z odločilnimi celjskimi krogi, prej pove, kaj je na tem! To pa že danes izjavljamo, da je edino pravilno stališče: Iz Celja ne gremo! Iz če že, brez koncesij in v Gaberje na Dečkovo stavbišče gotovo ne!

Eden razlog za slovensko gimnazijo v Gaberjah pri Celju je tudi ta, da postanejo profesorji tega zavoda volilci drugega razreda za občinski zastop celjske okolice. Mi vemo iz zanesljivega vira, da slovenski profesorji celjske gimnazije ne bodo nikdar podpirali gnjilega sistema celjskih prvakov.

V Laškem trgu je bila dne 16. t. m. volitev župana. Izvoljen je bil zopet usnjar in gostilničar Adolf Weber, zagrizen nasprotnik Slovencev, katerega pa se za to tudi že mnogi zavedni Slovenci dosledno ogibajo.

Čudna zmes Nemcev, posilinemcev in Slovencev. Okrajni zastop laški je izvolil sledeče gg. v okrajni odbor: iz skupine veleposestva: Ferdinand Roš, veleposestnik, Rudolf Uhlh, lastnik kopališča, Fric Alberti, veleposestnik, Gustav Vodusek, okrajni šolski nadzornik, Karol Kitzer, rudniški nadzornik, Franc Kalan, posestnik, Rajmund Tenčert, rudniški ravnatelj in Jožef Vouk, trgovec; iz skupine najvišjih obdačencev obrti in trgovine: Andrej Elsbacher, trgovec, Anton Plenk, tovarniški ravnatelj, Filip Krasnik, rudniški uradnik, Richard Diermayer, tovarniški ravnatelj, Franc Leiler, grajski oskrbnik, Fric Burger, kemiker, Hubert Skalak, gostilničar in Jurij vitez Gossleth, lastnik tovarne; iz skupine mest in trgov: dr. Adolf Mravlag, notar, dr. Ernst Schwab, zdravnik, Adolf Veber, hišni posestnik, Karol

Herman, trgovec, Jožef Drolc, hišni posestnik, Karol Valentinič, nadučitelj v. p., Oto Vithalm, tovarnar in Buhuslav Falta, gostilničar; iz skupine kmetskih občin: Franc Peklar, hišni posestnik, Karl Šunta, posestnik, Jožef Bezgravšek, hišni posestnik, Andrej Stegenšek, mlinar, Ivan Lapornik, posestnik, Alojzij Juvančič, gostilničar, Anton Urbajs, posestnik in Iv. Kajtna, posestnik. Kedaj bo Slovenec sam svoj gospodar v laškem okraju?

Iz Ostrožnega pri Celju se poroča: Dne 13. t. m. ob pol štirih zjutraj je slišala Veronika Rozman, dekla gostilničarja Zagode, pred kubinjskimi vrati stokanje in zdihovanje. Pred durmi je ležal domači hlapec, 45 letni Anton Tihec. Bil je razoglav, bosonog in brez sukne. Poklicani gostilničar ga je prenesel v kuhinjo. Toda vsi poskusi, spraviti ga k zavesti, so bili brezuspešni. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico, kjer je drugi dan umrl, ne da bi prišel k zavesti. Zdravniki so dognali, da je umrl, ker je imel prebito glavo. Po poročilu gospodarja je prišel Tihec okoli dvanajstih po noči z vozom iz Griž domu. Tožil je, da ga glava boli. Orožništvo je začelo pridno preiskovati celo zadevo. Sum je letel na hlapca Alojzija Oprekal iz Ostrožnega, katerega so zaprli.

Kako lažejo nemški časopisi! V Brežicah si je kupil trgovec s papirjem g. Anton Umek star tiskarski stroj, ker je upal, da dobi koncesijo za tiskarno. Seveda so Nemci vse sile napeli, da se je to zabranilo. G. Umek je pa pustil tiskarski stroj v svoji prodajalni, ker ga ni mogel prodati. Minoli teden pa nenkrat zavili po nemških časopisih grozna vest, da je našel mestni šribar Schallon (beri Šalon) v Umekovi knjigarni tajno tiskarno, v kateri so se tiskali listki, na katerih se je hujskalo slovensko ljudstvo v okolici proti Nemcem. Po poročilu nemških listov se je že opazala vedno večja mržnja slovenskega prebivalstva proti nemškemu. Pred sodnijo se je dognalo, da je g. Umek imel samo stroj, da pa ni nikoli tiskal na njem. Ker pa postava prepoveduje imeti tiskarski stroj, če dotični nima dovoljenja za tiskarno, zato je bil kaznovan g. Umek na 50 kron globe. Vse vesti nemških listov o hujskanju in o tajni tiskarni so bile grde in gnusne laži, katerih raztrosijo listi te baže na stotine in stotine vsako leto med svet, samo da poročajo kaj slabega o Slovencih. Če bi bil g. Umek res kaj takega storil, bi ne bil s tako majhno denarno kaznijo kaznovan, kajti v dotičnem slučaju je najmanjša kazen 1000 kron. Mi pa zopet sprevidimo, s kakimi lažnjivimi in podlimi sovražniki se imamo bojevati, s sovražniki, katerim je vsako sredstvo dobro, samo da nas očrni pred svetom.

Šoštanjske volitve, zakaj so bile razveljavljene? Kakor se je v listih uže poročalo je c. kr. štajersko namestništvo volitve v občinski zastop Šoštanj razveljavilo in se je v nekaterih nemških listih tudi že poročalo, da je dalo povod k temu postopanje slovenske volilne komisije. Takoj po volitvi pisalo se je, da so se godile grozne nerednosti, da so se volilci siloma zadržali, da so bili opravičeni volilci zavrženi, da se politična oblast vkljub protesta od nemške strani ni pobrigala za vzdrževanje reda in miru. Danes smo v prijetnem položaju poročati na podlagi oficijelnih dat, zakaj se je vlada čutila prisiljena, volitve razveljaviti: Neka Ana N. bila je vsled ovadbe čevljarja Mačk obsojena zaradi prestopka tatvine z obsodbo okrajnega sodišča v Šoštanju od 7. aprila 1904 na 5 dnevni zapor. Nemci so zahtevali, naj se ta volilka iz imenika volilcev izčrta, a reklamacijska komisija temu zahtevku ni mogla ugoditi, ker dotična razsodba z ozirom na vloženi vzklic ni bila pravomočna. Pri prizivni obravnavi dne 19. maja 1904 bila je rozsodba prvega sodišča potrjena, vsled česar se je imenovana volilka v smislu § 3. c volilnega reda iz imenika uradno izčrtala. To in le to uporabila je visoka vlada kot razlog za razveljavljenje šoštanjskih občinskih volitev, katere so po celem slovenskem Štajerju vzbudile toliko pozornosti.

Pet oseb je umrlo v eni hiši in v teku enega meseca posestniku Antonu Pilko v Dolu, župnije šmarske. Najprej mu je umrla žena in kmalu potem zaporedoma štirje otroci. Bela žena tudi pri nas neizprosno vihti svojo koso. Ljudje jako bolehalo na influenci.

Trojčke je povila žena najemnika Skaza v Račah dne 17. t. m. Vsi trije so čvrsti fanti.

Pasji kontumac je razpisan v občinah Šmarje pri Jelšah, Mestinje in Sladka gora, ker je v Šmarju poginil nek pes, kakor se je določilo vsled pasje stekline.

V Oplotnici bodo dne 31. t. m. nove občinske volitve, za katere so naši nasprotniki, privrženci ptujske giftne krote že neki iz Konjic menda od Sädmarke dobili 140 K podpore za agitacijo proti nam Slovincem in so že v nedeljo, dne 22. t. m. po krémah v Oplotnici popivali. Nemčurski krivi preroki so pridigovali, da ako bodo tako volili kakor g. župnik želi, bo prišel novi farovž in tudi farovski novi hlevi, koji se morajo še postaviti, faranom na plačilo in oni bodo plačevali, da bo gorje! Vsi volilci pa, ki takim neresnicam verjamejo, so pomilovanja vredni, ker vsak pameten in pošten človek ve, da kjer ni po komisijonu spoznano, da se mora kaj po davkarskem goldinarju plačati ali ni kdo se za poroka podpisal, da hoče za drugega kaj plačati, če on tega storiti mogel ne bo, ga nihče ne more k plačilu po splošnih postavah pri nas siliti. Vprašajte tedaj vi krivi preroki sebe in druge svoje tovariše: Kdo ima največje zasluge, da se je pri nas tako lepa cerkev pozidala kakor je blizo in daleč okoli ni lepše in da je tudi tik cerkve zdaj novo župnišče že dodelano? Vprašajte pa tudi delavce te stavbe in boste zvedeli, da se je 4 leta za to stavbo delalo, ker vlada v enem letu vsega plačati ni pripusčala, da je pa zdaj že okoli 18.000 K poravnane in je le še kaj malega na dolgu. Ravno tako prostovoljno se bodo tudi novi hlevi pozidali. Privrženci „Štajerca“ so menda dozdej jako malo darovali in tudi v prihodnosti ne bodo, saj je dozdejšnji obč. zastop nam itak za velike doklade skrbel. V svojem naprednjaštvu svojim privržencem vse privoli in je še zgodovinsko lepo lipo pred šolo podreti dovolil, menda v strahu, da bi se mi Slovenci pod tisto kedaj hladili! — Vsak ki še svojo katoliško slovensko domovino ljubi, naj tedaj pride in naše može voli!

Litmerk pri Ormožu. Dobili smo naslednji popravek: Ni res, da bi jaz bil bivši posestnik, lovec g. Hildebranda in zvest naročnik ptujskega kramarskega lista. Res pa je, da sem jaz že 10 let občinski predstojnik v precej veliki občini Litmerk, imovit posestnik, nadzornik lova pri g. Hildebrandu in da sem pri vsaki priliki pokazal svojo slovensko narodno zavednost. Da se je pri zadnji deželnozborni volitvi oddalo v naši občini 110 glasov za dr. Ploja in le 2, reci dva za g. Vračko-ta, je le moja zasluga. Hvalo, ki se mi je v ptujskem listu „Štajerc“ št. 1. z dne 8. januarja 1905 zapela, moram tedaj samonmevno odkloniti. — S spoštovanjem udani Jurij Novak, župan.

Radenci pri Radgoni. Ena najlepših slovenskih občin na Spodnje Štajerskem so gotovo Radenci. Občina šteje približno nad 200 hišnih števil, je bogata, krase jo prijazne gorice in rodovitni sadonosniki. Občina je še zmiraj dobro napredovala, toda v blatu jo tišče naši posilnemci, za katerimi derejo naši nerazsodni ljudje. Za danes seznanim čitatelje „Slovenskega Gospodarja“ z našim prvim „Štajercijancem“ z Ljudevikom Pušenjakom, kateri zajema vso svojo modrost iz ptujske giftne krote. On gotovo misli, da bo zapovedoval naši občini, ali da kedaj zasede županski stol. Bilo bi pač žalostno, če bi nam županovali in nas komandirali taki ljudje, ki imajo take nazore. Ljudevik — le pametnejše postopaj, če hočeš nadalje med Slovenci živeti. Premisli, da bodo lažje „bindišarji“, katere ti tako sramotiš, tebe pogrešali, nego ti „bin-

dišarje.“ Sicer pa bodi povedano, da so Nemci, za katere si ti tako vnet, že obsojeni. — Tvoj prijatelj.

Iz Vidma se poroča: Uradniku Jožefu Peitler v Vidmu je namestništvo v Gradcu podarilo rešilno talijo v znesku 52 K 50 v, ker je rešil dne 18. avg. l. l. pekovskega pomočnika Franca Kostajnskega iz Save. — Šolarju Avgustu Škerbej pa je dovolil štajerski namestnik dvakratno rešilno talijo v znesku 105 kron, ker je rešil dne 8. avg. l. l. iz Save dečka Franca Kozole in Dominika Zidar. Denar se bo plodonosno naložil. — Dne 13. avg. l. l. je rešil nadtopničar 8. topničarskega polka Ignac Meco 16letno Terezijo Deržanič iz Save. Meco je bil za to odlikovan s srebrnim zaslužnim križcem, vrhu tega mu je dovolila namestnija v Gradcu rešilno talijo v znesku 50 K.

Društvena poročila.

Katoliško slovensko izobraževalno društvo v Studencih si je izvolilo na občnem zboru sledeči odbor: Predsednik g. Mat. Čagran, podpredsednik posestnik Miha Pezdiček, tajnik Svoimir Žnudir, podtajnik in vodja tamburašev g. Janko Čirič, blagajnik J. Vokač, posestnik, knjižničar Franc Bende, delavec. Odbornika Slamnik in Stopar, delavca. — Neimenovan je daroval društvu zopet 10 K, za kar se mu društvo prisrčno zahvaljuje.

Bralno društvo pri Sv. Barbari niže Maribora je pri svojem občnem zboru dne 15. t. m. izvolilo naslednji odbor: Predsednik Janez Domitar, tesar; prvi namestnik Jožef Kajnik, posestnika sin; drugi namestnik Fran Domitar, kmet; tajnik Fran S. Krajnc; blagajnik Ferd. Vogrin, kolar; knjižničar Andrej Mandl, mežnar in Simon Lorenčič. Odborniki: Alojziji Kristl, Jurij Bezjak in Janez Kranjc, posestnik. Sklenilo se je razun naročitve raznih časnikov še tudi, da se v tem letu zopet začne gojiti društveno petje, kakor je že bilo in da se prirede poučne veselice. Za deklško zvezo se je potrdil enoglasno lanski odbor, kateremu je voditeljica g. Amalija Škofic, blagajničarica Ant. Kmetičeva in tajnica Micka Škofičeva. Nadjamo se, da skupno delo bo dober izid imelo. Bog daj!

Stara cesta pri Ljutomeru. Naše kmetijsko društvo je imelo v nedeljo, dne 15. januarja svoj občni zbor. Kakor se je razvidelo iz poročil, je društvo v prvem svojem letu prav marljivo delovalo. Najelo je posest, napravilo drevesnico, matičnjak in trsnico; za trte izkupi se letos krog 450 K, tako da ima društvo lep prebitek. Zborovanj je imelo pet, odborove seje tri. K trem zborovanjem, ki so bila prav dobro obiskana, so bili povabljeni gg. potovalni učitelji za predavanja. Preteklo zimo imeli so udje priliko se naučiti suhega cepljenja trt v posebnem tečaju. Le pridno pristopajte k društvu, kajti tista 1 kronca udnine vam da obilo obresti, posebno onim, ki lahko tako po ceni in dobro trsje dobivajo od društva. — Združujmo se, učimo se, obiskujmo pridno strokovna predavanja, oborožimo se z uma svitlim mečem, da bo nam mogoče uspešno odbijati sovražne napade!

Št. Janž pri Spodjem Dravogradu. Iz našega kraja tudi nekaj novega! Kakor vse povsod na Spodnjem Štajerskem, tako se je tudi v naši župniji začela slovenska mladina probujati iz narodnega spanja. Pričelo se je misliti, da bi si ustanovili mladeniško in bralno društvo. Pa samo premalo moči še imamo. Zatoraj, mladeniči, predramite se in začnimo delovati z vsemi močmi za našo milo slovensko domovino. Na delo, slovensko-katoliški mladeniči! Vse povsod imajo že razna katoliško narodna društva, zakaj bi si tudi mi ne ustanovili kako prekorsno društvo. Toraj na delo, ko vendar berete večasi razne katoliške časnike. Žal tudi tega nesramnega ptujskega kresala ne majnka pri nas, pet istisov vedno priroma na našo pošto. Čas volitve se bliža! Možje, bodite previdni, posebno pa, varujte se Šta-

jerčevih pristašev — ob enem pa nemškutarjev, kajti oni vas zvito zalezujejo, da bi vas dobili na svojo stran. Bodite previdni in volite slovensko narodne može!

Iz Zavrča. Z novim letom se je začelo za naše bralno društvo zopet novo življenje. Veliko zanimanja je po celi fari za naše društvo. Dne 6. prosinca je imelo društvo svoj redni občni zbor. Pri tem je bil enoglasno izvoljen za društvo velezaslužen g. nadučitelj Ant. Križ predsednikom. Nadalje so bili izvoljeni: g. Ant. Ivančič, podpredsednik; g. Ant. Strajnsak, tajnik; g. Fr. Geč, blagajnik; gđc. učiteljica Mikuš, knjižničarka; gg. Mart. Kostanjevec, Jož. Liber, odbornika; g. Janez Belšak, odbor. namestnik; g. Janez Pungarčič, pregledovalec računov in vodja gledaliških iger.

Dornovski „feuerber“ je priredil v nedeljo, dne 15. prosinca v gostilničnih prostorih g. Fr. Herga domačo veselico s tombolo, katera bi naj bila v korist in prospah tega — dasi nemškega — prekornostnega društva. Medtem, ko se je do dobra razvnela „židana volja“ med gosti, prisopiha vsa preplašena v to „hišo veselja“ gospa nadlogarjeva, ki je rodod Čehinja, obupno kliče: „Hrádá hõri! Feuer, feuer!“ Goreti je namreč začelo v neki čumnati v gradu v drugem nadstropju; odtod se je že razširil ogenj gori v podstrešje. Pozneje se je dognalo, da se je ogenj zatrosil skozi dimnik, na katerem se je nahajala nezatna spranja in to je baje tlelo že 14 dni. (Od tistihdob ko so se namreč saje užgale.) „Feuerwehr ist antreten“ na lice mesta, kjer se jim posreči omejiti nadaljno razširjanje plamena. Pohvalno se omenja, da so domači fantje pri omenjeni veselici dali duška svojemu življu; zapeli so krepko par narodnih, da je kar odmevalo po nemškutarških ušesih. Začeli so se zavedati; tako je prav! Izorno, slava vaši zavednosti, slovenski mladeniči! Naprej zastava Slave!

Iz drugih krajev.

Poljedelske in gozdarske šole. Število poljedelskih in gospodarskih šol v naši državni polovici je znašalo v šolskem letu 1903/04 184. Na novo je priraslo 5 šol in sicer: zimska kmetijska šola v Ober-Hollabrunnu na Spodnjem Avstrijskem in v Austerlici na Moravskem, deželna mlekarška in sirarska šola v Rzeszovu na Gališkem, deželna zimska šola za vinarstvo in sadjarstvo v Langenloisu na Nižje Avstrijskem in deželna vinarška in sadjarska šola v Nikolsburgu na Moravskem. Opustili pa so deželno kmetijsko šolo v Edthofu v Spodnji Avstriji. Med temi 184 zavodi v prid kmetijstvu so: 2 visoki šoli in sicer prva na Dunaju za se, druga pa kot oddelek krakovskega vseučilišča v Galiciji. Obe skupaj sta imeli lani 583 slušateljev z 26 lastnimi profesorji in 60 pomožnimi učitelji. Potem imamo 3 kmetijske akademije ter 9 poljedelskih srednjih šol, 5 višjih gozdarskih zavodov, 2 višja zavoda za vinarstvo, sadjarstvo in vrtnarstvo, eno višje izobraževališče za pivovarstvo, 39 kmetijskih šol, t. j. nižjih poljedelskih zavodov s celoletnim podukom, 71 zimskih kmetijskih šol, 9 nižjih gozdarskih, 15 mlekarških in gospodinjških, 24 nižjih posebnih šol za sadjarstvo, vinarstvo, vrtnarstvo in hmeljarstvo, kakor tudi čebelarstvo, 2 pivovarski šoli in 2 za žganjarstvo. Kakor vidimo, močno prevladujejo v našem poljedelskem šolstvu nižje zimske kmetijske šole. Te smatrajmo tudi za slovenskega kmeta razmeram najprimernejše!

Skrivnosten dogodek. Iz Gorice se poroča: V torek, dne 17. jan. t. l. po noči stal je na straži pred vhodom v goriški grad vojak 16. stotnije pešpolka št. 47 Josip Perce. Bilo je okolu polnoči, ko je korakal vojak pred vratni gor in dol. In tu dozdevalo se mu je, da se mu približuje neki mož v rdeči obleki ves obdan od plamena. To dozdevanje pa je postalo tako živo, da je začel vojak vpiti: Stoj, kdo je tam? — in da je tudi pozvonil

z zvoncec ter s tem poklical k sebi poveljnika straže. V tem hipu pa je izginila prikazen ter se izgubila za zid. Ko je prišel k Percetu poveljnik straže, mu je ta povedal, kar je videl. Gledala sta potem s poveljnikom proti oni strani, proti kateri je izginil rdeči mož v plamenu, a zapazila nista ničesar. Poveljnik je vprašal Perceta, ako ga je strah, da ga v tem slučaju nadomesti z drugim vojakom. Perce je to zanikal ter dostavil, da hoče ostati na mestu, zagotavlja poveljnika, da gotovo ubije rdečo pošast, ako se mu še jedenkrat prikaže. Desetnik, ki je bil poveljnik straže, je odšel, in Perce korakal je zopet na straži gor in dol. Še ni potekel četrt ure, ko se zopet prikaže rdeči mož, ki se je sedaj nekako preteč bližal Percetu. Perce nastavi puško, pomeri in vstrelil dvakrat proti prikazni, ki pa ni bila zadeta in se tudi ni hotela umakniti, ampak je nasprotno še bolj preteč se bližala vojaku. V smrtnem strahu zgrudi se sedaj Perce na tla. Ko je zaslišal poveljnik straže streljanje, priteknel je seveda koj na lice mesta, in tu našel je vojaka ležečega na tleh v nezavesti. Puška ležala je na desni strani, čako pa na levi. Zastonj so iskali onega, ki se bi bil bližal straži. Nesrečnega Perceta prenesli so potem v grad, in na stražo postavili so drugega moža. Perce gledal je celo noč potem z izbuljenimi očmi preplašeno pred se, kakor da bi vedno videl pred seboj nekaj strašnega, kar se noče oddaljiti. Zjutraj prenesli so ga v bolnišnico v jako nevarnem stanju.

Društvena naznanila.

Pevsko društvo Braslovče priredi na 12. prih. meseca veliki koncert, pri katerem se bodo proizvajale in mešanega zbor. Prosimo bližna sosedna društva da se na to prireditvah veselijo ozirajo. Posebno pa bi bilo želeli, da bi se domači občani obilo udeležili koncerta. Vzposred objavimo pozneje.

Kmetško bralno društvo na Hajdini bo imelo v nedeljo 29. prosinca po večernicah v Graharjevi gostilni svoj občni zbor s srečolovom. Vsi udje in prijatelji društva se tem potoma uljudno vabijo.

Bralno društvo pri Sv. Marku niže Ptuj ima svoj XII. redni občni zbor v nedeljo dne 5. febr. v šoli po večernicah s sledečim vzporedom: 1. Pozdrav predsednika. 2. Poročilo tajnika. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo knjižničarjevo. 5. Pristop udov in vplačevanje udnine. 6. Volitve. 7. Določanje naročitve časnikov in knjig. 8. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Kmetijsko bralno društvo pri Ilju v Slov. goricah ima v nedeljo 29. prosinca t. l. po večernicah v Čitalnici (stara šola) svoj letni občni zbor z običajnim dnevnim redom. Vse ude in prijatelje naše vabi k obilni udeležbi odbor.

Kmetijsko društvo v Leskovcu pri Ptuj. Ker občni zbor Kmetijskega društva v Leskovcu, registrovane zadruge z omejeno zavezo, kateri je bil sklican na dan 15. t. m., ni bil sklepčen, sklicuje se tem potom drugi občni zbor na nedeljo dne 5. svečana 1905 ob 9. uri dopoldne v šolskih prostorih, kateri bode sklepčen brez ozira na število udeležencev. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva, 2. Potrjenje računa za l. 1904. 3. Sklepanje o razdružbi zadruge. 4. Volitev likvidatorja. 5. Slučajnosti. — K obilni udeležbi vabi načelstvo.

Kmetijsko društvo pri Sv. Emi bode imelo dne 29. januarja 1905, ob 3. uri popoldan v prostorih kmetijskega društva svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. Volitev načelnika, 2. volitev načelstva, 3. volitev nadzorstva, 4. volitev razsodišča, 5. predložitev bilance, 6. slučajnosti.

Ptujaska Čitalnica uprizarji dne 1. februarja t. l. v Narodnem domu veseloigro: „Štempihar mlajši“. Začetek ob 8 uri zvečer.

Katoliško bralno društvo pri Sv. Jurju ob juž. žel. priredi v četrtek, dne 2. svečana v gostilni gosp. Al. Nendl igro: „Zakleta soba v gostilni pri zlati goski“, s petjem in tamburanjem.

Bralno društvo v Veržaju ima svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 29. prosinca popoldne ob 3. v bralni sobi. K mnogobrojni udeležbi vabi — odbor.

Bralno društvo v Cezanjecih ima občni zbor dne 29. t. m. popoldne ob pol 8. uri v šolskem poslopju. Mnogobrojne udeležbe želi — odbor.

Bralno društvo na Dobrni ima v nedeljo, dne 29. jan. 1905 občni zbor z običajnim vzporedom.

Društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora. V nedeljo 29. t. m. takoj po večernicah predava potovalni učitelj g. Ivan Bele o vinoreji v gostilniških prostorih g. Mihaela Muršeca. Šent Peterčani, udje kakor neudje, pridite v obilnem številu!

Bralno društvo pri Sv. Andražu v Slov. gor. ima v nedeljo dne 29. jan. po večernicah v šoli svoj

letni občni zbor s poučnim predavanjem in s petjem domačega mešanega zbor. K boljši udeležbi ko lani vabi prijzno može, mladeniče in dekleta odbor.

Občni zbor „I. štajerskega skladišča v Žalci“ se bo vršil dne 29. prosinca t. l. ob 3. uri popoldne v zgornjih prostorih gostilne Hausenbichler v Žalci s sledečim vzporedom: 1. Poslovno poročilo. 2. Račun za upravno leto 1903 do 1904 in odobrenje bilance ter določitev vrednosti zadružnega deleža v smislu § 7 zadružnih pravil. 3. Poraba dobička, oziroma pokritje izgube. 4. Prodaja zemljišča na severni strani hmeljarne. 5. Nabava bencin motorja in stavba strojnice in stanovanja za hišnika. 6. Odobrenje nagrade načelstvu. 7. Kako naj se izzirjajo stari dolgovi. 8. Volitev načelnika in nadzornikstva.

Kmet. bralno društvo pri Sv. Ilju v Slov. gor. ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 29. prosinca po večernicah v društvenih prostorih (v čitalnici) z običajnim vzporedom. Ker se vrši volitev novega odbora in se bo govorilo tudi o nadaljnjem delovanju društva, se vsi cenjeni udje in vsi prijatelji društva prijzno vabijo k prav obilni udeležbi.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnja „Mladeniška zveza“ priredi dne 29. t. m. po večernicah izvanreden shod, na katerem se bo govorilo o važnosti bučelarstva. K shodu so povabljeni vsi, ki se za predmet zanimajo.

Kat. bralno in gospodarsko društvo pri Sv. Benediktu v Slov. gor. ima svoj letni občni zbor na svečnico po večernicah v društveni čitalnici z običajnim vzporedom. Udje udeležite se vsi tega zbor!

Listnosa uredništva: Šoštanj: Zaradi Vaše pošte se pritožite pri poštmem ravnanstvu v Gradcu in če se ne bo nič pomagalo, pa po naših poslancih pri trgovskem ministarstvu. — Sv. Urban pri Ptuj, Planinski trg, Gradec, Zavrč, Sv. Barbara v Haložah, Mala Nedelja, Pameče, Sv. Križ pri Ljutomeru: Prepozno! Prihodnjič! Pozdravljeni! — Šmarje pri Jelšah: Bode priobčila „S. Presse“! Pozdrave!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Tukajšnemu bralnemu društvu je č. g. Francisek Štuhec daroval čez dvajset prav lepih knjig, poučne in zabavne vsebine, po katerih je naša mladina takoj segla z največjim veseljem. Odbor se omenjenemu gospodu prav pristržno zahvaljuje za ta prelepi dar.

Ponos vsake gospodinje je dobra kava.

Kathreinerjeva
Kneippova sladna kava

se ne bi smela pogrešati več v nobenem gospodinjstvu, kadar se napravlja kavina pijača.

o o o

Zahtevajte le izvirne zavojke s imenom „KATHREINER“.

Zahvala.

Tukajšnemu gospodu dr. Vit-u Červinku prakt. in distr. zdravniku izrekam tem potom najiskrenejšo zahvalo, da je rešil moje žene smrti v hudi pljučni bolezni ter popolnoma ozdravil.

Priporočam ga vsakomur najtopljeje.

Braslovče—Preserje, 18. prosinca 1905.

99 1—1

Jakob Čmalt.

Kupujte
NARODNI KOLEK!

Tržne cene

v Mariboru od 14. do 21. januarja 1905.

Živila	10 ³ kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		19	40	20	20
rž.		15	80	16	80
ječmen		15	60	16	40
oves		15	40	16	20
koruza		16	16	17	40
proso		16	60	17	40
ajda		15	60	16	40
seno		5	20	5	60
slama		3	80	6	—
fižola	1 kg	—	20	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	7	—	8
sir		—	36	—	70
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		2	—	2	40
špeh		1	12	1	28
zelje, kislo		—	20	—	26
repa, kisla		—	20	—	24
mleko	1 lit.	—	18	—	20
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	56	—	68
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	8	—	—

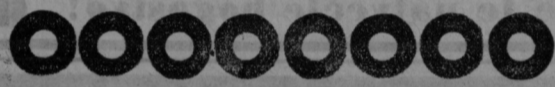
Loterijske številke.
Linz 21. januarja: 8, 37, 6, 86, 3.
Trst 21. januarja: 34, 5, 58, 71, 29.

Slovinci Spominjaj e se
„Zgodovinskega društva!“

Viničarstvo
priporočá
tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Pesmi
iz molitvenika
Venec pobožnih molitev in svetih pesmij
VII. natis
(za-se vezane)
se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v
platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.
Ta knjižica se posebno toplotno priporočá vsem cenj. gg. pevcem in pevkom.

Kmetovalci! obvarujte
svojo živino!
pred hromoto in kostolomnico, katere bolezní bodo po izjavi živino-
zdravnikov, letos radi krme, ki ima premalo rudninskih snovi v sebi, pri
živini neizogibne in pridevajte stalno 758 16—11
Barthelnovo poklajno apno.
Ce se živini da nekaj deka tega apna, koristi več, kakor če se poklada po
izbruhu bolezní toliko kilo na dan. — Tega apna se porabi v pol leta
za poklajanje pri eni kravi 6—7 in pri enem prašiču 3—4 kg.
Izdatek majhen! Učinek velikanski!
5 kg K 2.— iz Dunaja, 50 kg K 12.— iz Maribora.
Dopisuje se slovenski!
Miha Barthel in drug na Dunaju X./3.

MALA OZNANILA
Vsaka beseda stane 2 vin.
Najmanjša objava 45 vin.
Vsaka beseda stane 2 vin.
Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravníštvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 61—80

Dvonadstropna hiša v Mariboru Franc Jožefovi ulici, 11 stanovanj, mesečna najemina 270 K, se iz proste roke proda. Posestnik je tudi pripravljen, hišo zamenjati za gozd. Pojasnila daje Janez Spes, Windenauerstrasse 26. 766 10—10

Svinsko maslo in druge pridelke iz mleka kupuje po najboljši ceni Amalia Šmyra, Dunaj XVII., Elterleinplatz 7. 781 10—9

Zeljno seme (kaps) zanesljivo kahljivo edino pravega Kašelskega zelja, katero naredi lepe, trde glave ter rodi v vsaki zemlji. Prodaja dokler je kaj zaloge; navadno žlico (20 gr) za 80 vin. poštnine prosto, Ign. Mercina, posestnik in trgovec v Zgornjem Kašlju, p. Zalog, Kranjsko. Pri manjših naročilih sprejemajo se tudi pisemske znamke. Na naročila brez denarja se ne ozira. 803 18-7

Lepo posestvo se proda v občini št. 11 v Slov. gor. Obstoji iz lepe hiše, hlev, stiskalnica, viničarija, lep gozd, sadonosnik, travniki in njive, okoli 36 oralov, vse v I. razredu. Cena 8500 gld., 3600 gld. je posojilnice. Vpraša se pri Juriju Repnik v Spielfeldu. 5—3

Mlin v dobrem stanu, velik sadonosnik, dva vrta za zelenjavo, njive, hlev za živino, studenec pri hramu, vse v dobrem stanu, se pod roko proda. Več pove Ant. Lešnik, mlinar v Spodnji Koreni, pošta Vurberk pri Ptuj. 25 2—2

Stavbišče se proda v Studencih pri Mariboru; veliko je 500 kv. klafter in leži pred vhodom v tovarno juž. železnice v Lembaški cesti. Vpraša se pri Janezu Nekrep, Leitersberg pri Mariboru. 25

Hiša, prijazna, prtilična, zidana, s tremi sobami in drugimi potrebnimi prostori, hlevom za konje ali za krave, 5 svinskih hlevov, zadostno drugega potrebnega podstrešja, vse z opeko pokrito, ter primer-nim dvoriščem, se proda v Ljutomeru, št. 104 (to je pri lastniku), cena je 8000 gld. 18 8—2

Lep travnik, približno dva orala v ravnini ob okrajni cesti, ki pelje mimo Zg. Sv. Kungote, se proda. Več se izve pri g. Henriku Smolnik, krčmarju. Sv. Urban pri Mariboru. 34 8—1

Lepa hiša z vrtoma in lepim sadonosnikom, s popolno gostilniško koncesijo, prodajo tobaka in trgovino, na lepem kraju, blizu mesta in kolodvoru na Spod. Štajerskem, se po nizki ceni proda. Sodi tudi za penzioniste. Kje pove upravníštvo. 80 3—1

Lepo posestvo, hiša z 2 sobama, zidani in obokani hlevi za konje in krave, škedenj in kolarnica, velik sadonosnik s košenino, velike vinske brajde, velik vrt, velik okoli za svinje, velika njiva, 1 uro od Maribora, 10 m od cerkve, na lepem prostoru, se proda. Naslov pove upravníštvo. 847 2—1

Lepo posestvo želi se pristo-voljno, ddati zaradi umrlega moža, pri stari Čadramski cerkvi hiš. št. 13 pri Opltañci, obstoječe, hiša z 3 sobami in z 2 kuhinjami, 1 podstrešna soba, mlin na dva tečaja, vse skupaj pod streho; koncesija za vino in žganje. Hlev za konje in krave, zidan in obokan, škedenj in kolarnica, posebej je tudi svinjski hlev. Nadalje, velike vinske brajde, 2 velika vrta, 2 njivi in travnik, potem vinograd v lepem redu s travnikom. Na zasebnej zemlji je tudi žaga z velikim kolesom v dobrem stanu. Cena je celega posestva fl: 8000 ali K 16.000. 36 2—1

Lepa mala hiša s trgovino z mešaním blagom z gostilno vrt ali njivo, malo zemljišča, na lepem kraju blizu cerkve, se poceni kupi ali vzame v najem. Ponudbe pod „Št. 3000“ na upravníštvo „Slov. Gospodar-ja“. 37 2—1

Lepo posestvo, ki obsega 40 oralov, ter se na njem lahko redi 14 glav živine ter 20 svinj in ima vsa poslopja v dobrem stanu, se proda ali pa da v najem pod ugodnimi pogoji, v Dobrihah, 20 min. od žel. postaje: Guštajn na Koroškem. Več pove Jak. Kumer, posestnik in fužinski delavec v Guštajnu. 41 3—1

Malo posestvo se proda z zidano hišo in malim gospodarskim poslopjem, s prav dobro obdelano, rodo vitno njivo, malim vinogradom in sadonosnikom, vsega skupaj 1/4 orala s prešo in kletjo pri Sv. Barbari nize Maribora. Kdor želi kupiti, naj se oglasi v 14 dneh. Sposobno je za rokodelce. Ceno pove lastnik Fr. Škofič, posestnik v Spod. Koreni. 40 2—1

Hišo za malo trgovino v sposobnem kraju želim vzeti v najem, ali pa tudi kupim, pod lahkimi plačilnimi pogoji. Ponudbe blagovolijo se poslati na upravníštvo „Slov. Gospodar-ja“. 38 3—1

Lepo posestvo, v solčnem, prijaznem kraju, pol ure od okr. ceste, in farna cerkve; ki obstoji iz sadonosnika, travnikov, pašnikov, njiv, vinograda in gojzda v obsegu 21 oral ter lepe zidane z opeko krite hiše in primerne gosp. poslopja; kjer se more do 8 glav govede, in 15 do 20 glav svinj rediti, je za onega, ki ima veselje in željo, svoje imetje z živino, svinje in sadjerejo hitro pomnožiti, posebno primerno, se radi oddaljenosti po celo nizki ceni za fl. 2600 pod ugodnimi pogoji proda. Več pove lastnik A. Maček, posest. umetn. mлина v Kozjem. (Drachenburg). 47 2—1

Zidana hiša, lepa, nova, deset minut od mesta Ptuj pripravljena za dvojne prebivalce, tik glavne ceste, poleg sta dva svinjska hleva, dve drvarnici in lep prostor zemlje za vrt, cena je nizka in lahko polovica vknjižena ostane, kar se lahko polagoma izplača. Več pove Katarina Petrovič v Vudini hiš. št. 61 pri Ptuj. 47 2—1

Vinogradniki pozor! Naznanjam, da imam za letošnjo pomlad več tisoč na suho cepljenih trt na prodaj in sicer 10.000 kom. silvaner. 10.000 kom. tra-

miner, 10.000 kom. laški risling. 1000 kom. mozler vse na podlagi Rip. port. 6000 kos. divjekov R. P. Cepljenim trtam I vrste je cena 1000 kom 160 K, divjakov 1000 kom. 20 K, vse trte so lepo zaraščene, lepo vkoreninjene. Vinogradniki naj si blagovolijo osebno ogledati. Naročniki naj se oglasio pisмено ali ustmeno. Prodajalo se bo, dokler bo kaj zaloge pri Janezu To plak na Kukovi. Pošta Juršinci pri Ptuj. 48 4—1

V najem se išče.

Za gg. krojače! Tisti krojači, kateri ne morejo prav narezavati in bi to radi znali, naj se v kratkem oglasijo pisмено. Ob času bodem vsakega obiskal in narezavanje dobro podučeval. Naslov: H. M. Poste restante Slovenjgradec. 33 2—1

Proste službe.

Dva drvarja, poštna, katera znata oglje kuhati, se sprejmeta na delj časa. Pogoji pri meni podpisanem B. U. Slemen, št. 42. Selnica ob Dravi. 22

Učenoa sprejme takoj g. Fr. Narat čeljar v Mariboru, koroška cesta št. 9. 26 3—1

Kolar, priden v svoji stroki, se sprejme takoj pri oskrbníšt-u grada Gornja Rieka pri Varaždinu na Hrvaškem. 31 3—1

Sodar, priden, trezen in zanesljiv, ki tudi dobro razume kletarstvo, se takoj sprejme. Ponudbe se naj pošljejo na naslov: Gustav Kapes v Št. Petru pri Križevacu na Hrvaškem. 32 3—1

Služba organista in cerkovnika v Ribnici je že oddana! 46 1—1

Za sroznika ali mežnarja v slovenskem kraju želi priti oboženjen mož. Naslov v upravníštvo, 44 1—1

Službo mežnarja želi nastopiti mlad fant, krojac. Pisma na Post restante Sv. Barbara pri Mariboru, št. 28. 43 2—1

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze sočutja v bolezni, kakor tudi za mnogoštevilno sprestvo k zadnjemu počitku naše nepozabljive predrage soproge, oziroma matere

Katarine Bedjanč roj. Dečko,

veleposestnice v Obrežji,

izrekamo vsem tem potom prisrčni Bogu plati.

41 1-1

Žalujoči ostali.

Največja in najcenejša

domača slovenska
eksportna trdka ur,
zlatnine in srebrnine.

Priznано dobro blago!

Žepne ure so pravega
švicarskega izdelka.

145 9

H. Suttner

urur v Kranju (Krainburg).

Zalagatelj družbe o. kr. državnih uradnikov za Avstrijo, priporoča svojo bogato zalogo finih in ta-
taučno idočih pravih švicarskih ur, zlatnine in srebr-
nine. — Mal dobiček, veliko spečevanje. — Ceniki
na zahtevo zastoj in poštnine prost.

Opomba: Da je moje blago zares fino in
ure zanesljivo idoče, je dokaz to, da razpošiljam iste
na vse kraje sveta. — Kdor hoče dobro idočo uro kupiti, naj
se zaupno obrne na mojo trdiko.

Za svečnico!

Častiti duhovščini in slavnemu občinstvu priporočam
svoje fine voščene sveče in voščene zvitke. Gg. trgovcem
dajem zdatni popust. Nizke cene, točna postrežba! Vestno
delo! Spoštovanjem

Lovro Pokorn,

46 1-1

svečar v Celju, — graška cesta št. 16.

Dražbeni oklic.

Dne 18. februarja 1905 dopoldne ob 10. uri
bo pri sodnji v izbi št. 3 v Slov. Bistrici dražba
zemljišča vl. št. 17 k. o. Vojtina, katero obstoji iz dveh
lesenih, s slamo kritih hiš, štev. 3 in 4, z gospodarskega
poslopja, 9 H. A. 96 Ar 73 m² njiv, 2 H. A. 89 Ar 64 m²
travnikov, 64 Ar 59 m² vrtov, 15 H. A. 55 Ar 30 m²
gozda in 5 H. A. 68 Ar 79 m² pašnikov s pritiklino vred.

Za nepremičnine, ki so prodati na dražbi, je določena
vrednost na 12.848 K 41 h, pritikline na 34 K. Najmanjši
ponudek znaš 6424 K 21 h. Pod tem zneskom se ne
prodaje.

C. k. okrajna sodnija v Sl. Bistrici, oddelek II,

dne 14. januarja 1905.

45 1-1

Slovinci!

darujte za

družbo Sv. Cirila in Metoda!

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive
kapljice sv. Marka se uporab-
jajo za notranje in zunanje
bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in ote-
kanje po kosteh v nogi in roki ter ozdra-
vijo vsak glavobol. Učinkujejo nedoseg-
ljivo in spasonosno pri žledodnih boleznih.

Ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, bolečine in krče, pospe-
šujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Preženo velike in male gliste
ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlaj-
jenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezih ter koliko in ščipanje v želodcu.
Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše
sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v no-
beni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Za-
greb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotica se
ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franko dostavljena na vsako pošto:
1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 duocate (48 steklenic) 14 60 K.
2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducoatov (60 steklenic) 17 K.
3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato na-
vajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim vspehom rabili kapljice sv.
Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčić, učitelj; Janko Kisur, kr. nad-
logar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelič, šivilja;
Josip Selianič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1360.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 10-8

Zdravje je največje bogastvo!

Lepe podobice s črnim okvirom kot spominki
za v molitev priporočene ranjke.

Primeren tisek na drugi strani oskrbimo hitro in lično.

100 kosov od 80 kr. do 1 glđ. 80 kr.

K obilim naročilom se priporoča

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Kuverte

s f i r m o
priporoča

tiskarna sv. Cirila
v Mariboru.

Vinogradniki!

Na prodaj še imam več tisoč div-
jakov od R. Portalis I. vrste zelo
močnih po 1 krono 100 kom., to
je 1000 kom. za 10 kron. Ako
kdo želi imeti ključke II. vrste za
vlaganje od R. Portalis stane 1000
kom. 2 kroni. Naročila blagovolite
poslati vsaj do 15. marca t. l. na
naslov: 29 3-1

Anton Slodnjak,

trtnar pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah,
pošta: Juršinci pri Ptuj.

Cenejše, kakor pri vsakem
mizarju se kupu-
jejo pri meni truge.

Lepe lakirane, močne truge od 4 gold.
naprej 6-10.

Anton Milošič,

Poštna ulica št. 12 zraven slovenske
posojilnice v Ptuj. 8 3-2

Vinogradniki,

pozor!

Naznanjam, da imam za letošnjo
jesen in prihodnjo spomlad veliko mno-
žino na suho 893 6-5

cepljenih trt

na prodajo in sicer cepljenih na Ripario
Portalis in Solonis.

Beli Burgundec 6500 Šipon 5000

Traminec 1100 Laški rilček 17000

Silvanec 8500 Muškati 500

Nemški rizlec 1000 Izabela 300

Rulendec 5000 Zlahtnina 1500

Cena za premožnejše posestnike 140 K,
za revnejše pa 80 K tisoč kom. Divjakov
od R. Portalis in Solonis dobro vkoren-
jenih imam 30.000, a po 16 K.

Prekupi so izključeni.

Pri naročilu naj se pošlje 10% are
od naročene svote. Trte se pošiljajo le v
od trtne uši okužene kraje. Naročila se
sprejemajo, dokler bo kaj zaloge.

Janez Šegula,

veleposestnik in trtorajec v Hla-
poncih, pošta Juršinci pri Ptuj.

Voščene

sveče

za svečnico priporoča veleč. duhovščini

Jožef Dufek

svečar 4 4-8

Maribor, Viktringhofg. 30.